

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 1003 din 3.09.2010

APROBAT

În ședința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 6.09.2010

Nr. 1003

Comisia pentru politică externă

Parlamentul României
Camera Deputaților

București, 12 aprilie 2010

INFORMARE

**privind vizita oficială în Republica Moldova a delegației
Comisiei pentru politică externă a Camerei Deputaților**

În perioada 6-9 aprilie a.c. a avut loc vizita oficială în Republica Moldova a unei delegații a Comisiei pentru politică externă a Camerei Deputaților conduse de domnul Attila KORODI, președintele Comisiei. Din delegație au făcut parte domnii deputați Marius ROGIN (PDL), Ștefan BUCIUTA (minorități), Bogdan NICULESCU DUVĂZ (PSD) și Daniel BUDURESCU (PNL).

Programul vizitei a cuprins o primire la E.S. dl. Mihai GHIMPU, Președintele interimar al Republicii Moldova, Președintele Parlamentului, întâlniri cu dl. Serafim URECHEAN, Prim-Vicepreședintele Parlamentului, dl. Andrei POPOV, Vice-ministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, dl. Victor OSIPOV, Vice-prim-ministru al RM, dl. Iurie ȚAP, Vicepreședinte al Parlamentului RM, dl. Igor CORMAN, Președintele Comisiei politice externe și integrare europeană, alte întâlniri parlamentare și guvernamentale.

Principalele teme abordate:

Cooperarea parlamentară: a fost remarcat dinamismul relațiilor parlamentare, în concordanță cu deschiderea generală în relațiile dintre cele două state, și s-a agreat reluarea activității Comisiei Parlamentare Mixte și semnarea unui Acord de parteneriat între parlamente, eventual cu ocazia vizitei oficiale la București a domnului Mihai Ghimpu, președintele Parlamentului Republicii Moldova, preconizată pentru 26-28 aprilie a.c.. S-a subliniat necesitatea extinderii cooperării la nivelul tuturor Comisiilor de specialitate și a împărtășirii din experiența României, atât în ce privește problematica europeană cât și privind procesul legislativ.

La întâlnirea cu domnul Mihai Ghimpu au participat și lideri ai fracțiunilor parlamentare (dl. Mihai Șleahțișchi, vicepreședintele Frației Partidului Liberal Democrat, dl. Ion Hadârcă, președintele Frației Partidului Liberal, dl. Dumitru Diacov, vicepreședintele Frației Partidului Democrat și dl. Vasile Bălan, președintele Frației Partidului "Alianța Moldova Noastră"). Președintele Parlamentului, președinte interimar al R. Moldova a exprimat dorința fermă de dezvoltare a relațiilor între cele două corpuri legislative, cerând sprijinul României și pentru profesionalizarea staffului parlamentar.

Delegația română a mai avut întâlniri cu dl. Ion PLEȘCA, președintele Comisiei Juridice, numiri și imunități, cu dna. Corina FUSU, președintele Comisiei pentru cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media și dl. Veaceslav IONIȚĂ, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, ocazii cu care delegației române i-au fost prezentate o serie de aspecte privind reforma constituțională, cooperarea în domeniul educației și culturii, programul de reforme bugetare și situația economică a Republicii Moldova.

Cooperarea bilaterală: după cei 8 ani de regres și de absență a dialogului din perioada cât Vladimir Voronin și Partidul Comuniștilor s-au aflat la putere, relațiile între cele două țări au cunoscut evoluții extrem de dinamice, în concordanță cu parteneriatul strategic și apropierea naturală între cele două țări și popoare.

Officialii moldoveni au mulțumit pentru ratificarea și implementarea rapidă a Acordului de mic trafic la frontieră și au exprimat deplina disponibilitate pentru semnarea Tratatului de bază între cele două țări, evidențiind necesitatea adoptării rapide a unor acorduri pentru recunoașterea diplomelor și privind protecția socială, dat fiind numărul mare de cetățeni care se confruntă cu aceste probleme.

Totodată, gazdele au subliniat dorința de a dezvolta cât mai deplin relațiile bilaterale, în toate domeniile, la nivel de parteneriat strategic. Au remarcat că Moldova este în situația de a avea astfel de bune relații și cu Federația Rusă (de care Moldova depinde în bună măsură energetic și comercial), și cu Ucraina, care "este un scut strategic" pentru Moldova și cu care sunt încă deschise 2 dosare sensibile: Transnistria și delimitarea frontierei. S-a menționat că, spre deosebire de parteneriatul cu România, relațiile cu aceste două state nu includ și problematica integrării europene.

A fost remarcată necesitatea dezvoltării proiectelor bilaterale de infrastructură, vizând în principal securitatea energetică, a dezvoltării formulelor de cooperare la nivelul autorităților locale, chiar în format trilateral cu Ucraina, precum și a folosirii oportunităților oferite de proiectele regionale, fie că este vorba de Parteneriatul Estic, Regiunea Dunăreană sau Cooperarea Mării Negre.

Regimul de vize: oficialitățile Republicii Moldova au solicitat, la toate nivelurile, măsuri de liberalizare a regimului de vize pentru cetățenii moldoveni. Principalul punct de discuții l-a constituit suma de 500 de euro pentru subzistență pe care solicitanții de viză trebuie să dovedească că o posedă, în condițiile în care sunt state UE (a fost dată de exemplu Bulgaria) care nu impun această condiție. Totodată, sunt state UE care acordă viza pe 5 ani, în condițiile în care România dă viză doar pe 1 an.

Delegația română a explicat că țara noastră este încă sub monitorizare în acest domeniu dar se întreprind demersuri pentru accelerarea discuțiilor cu oficialitățile europene și pentru reducerea sumei respective la 350 de euro. În prezent, Ambasada României la Chișinău acordă zilnic circa 800 de vize dar cererea este mult mai mare, cozile la ambasadă fiind de nivelul orelor sau zecilor de ore.

Delegația Camerei Deputaților a menționat că în curând România va implementa toate procedurile pentru Acordul Schengen și ca atare condițiile de călătorie se vor îngreui, deci este necesară o foarte stransă colaborare a ministerelor de interne pentru ca Moldova să realizeze cât mai rapid acele condiții care să permită libera circulație.

Acordul de mic trafic la frontieră a început să fie implementat, primele 400 de permise eliberându-se cu câteva zile înainte de sosirea delegației române iar planul Ambasadei României este să se ajungă la un ritm de eliberarea a circa 100 de permise zilnic. În final, de permise vor beneficia aproape 2 milioane de cetățeni moldoveni, aproape o treime din populație. Aceste permise vor scădea „presiunea” pentru vize și vor contribui la o apropiere a cetățenilor celor două țări.

Integrarea europeană a Republicii Moldova: Președintele interimar și reprezentanții tuturor partidelor din alianța guvernamentală au exprimat dorința fermă de integrare în Uniunea Europeană și au mulțumit pentru ajutorul constant acordat de România, afirmând că în continuare contează pe acest sprijin.

Parlamentarii români au subliniat consensul tuturor forțelor politice din România pentru demersurile integraționiste ale Moldovei și a fost remarcată necesitatea ca R. Moldova, prin identificarea de proiecte concrete, să realizeze cât mai rapid pași spre apropierea de Uniune și rezultate palpabile, pentru a da încredere populației că opțiunea pro-europeană este justificată.

Gazdele au mulțumit pentru inițierea de către parlamentarii români din cadrul Parlamentului European a „clubului prietenilor Moldovei” și au cerut sprijin pentru implicarea deputaților moldoveni în reuniunile semestriale ale COSAC și COFAC.

Moldova se află și sub monitorizarea Consiliului Europei de 15 ani iar raportorii acestui organism se aflau la Chișinău în aceeași perioadă cu delegația

română. Monitorizarea în chestiunea Mitropoliei Basarabiei s-a încheiat dar continuă în ceea ce privește problemele legislative.

Parteneriatul Estic: Ambele părți au subliniat necesitatea de a folosi cât mai multe din instrumentele și proiectele pe care le oferă PE. Prima tranșă de 25 de milioane de euro din cele 100 de milioane pe care România le-a alocat ca sprijin pentru infrastructură a fost extrem de utilă. România are capacitatea de a focaliza atenția cancelariilor europene asupra Moldovei iar Chișinăul trebuie să utilizeze cât mai bine oportunitățile oferite, să devină o „poveste de succes” în cadrul Parteneriatului Estic.

Președintele Comisiei pentru politică externă a Camerei Deputaților a informat gazdele că a abordat chestiunea cu omologii polonezi și a cerut sprijin pentru Moldova, Polonia fiind unul dintre coordonatorii Parteneriatului.

Procesul constituțional: În Moldova are loc o amplă dezbatere privind modul de alegere și prerogativele președintelui, care în prezent este ales de parlament dar are puterile specifice unui regim (semi-)prezidențial. Comisia de la Veneția a Consiliului Europei a recomandat amendarea articolului 78 privind alegerea președintelui și organizarea de alegeri anticipate, după expirarea termenului constituțional de 1 an de la ultimele alegeri.

Partidul Comuniștilor a depus pe 1 aprilie un proiect de modificare a articolului 78 care oferă posibilitatea alegerii președintelui cu majoritate simplă, într-un al treilea tur de scrutin, iar Alianța de guvernare a făcut o propunere de alegere directă de către electorat. În prezent, aceste două propuneri sunt examinate de către Curtea Constituțională, care are termen 6 luni pentru elaborarea unei poziții, urmând ca după decizia Curții să se ia o hotărâre privind data alegerilor anticipate.

Situația politică internă: Partidele care alcătuiesc Alianța pentru Integrare Europeană, de guvernare, au o majoritate fragilă și realizează cu greu reformele necesare, în condițiile în care Partidul Comuniștilor boicotează lucrările parlamentului. Gazdele au subliniat în repetate rânduri necesitatea păstrării solidarității coaliției și implementării unor măsuri cu rezultate practice pentru populație.

Din punct de vedere economic R. Moldova se află într-o situație grea, cheltuielile fiind în 2009 cu 15% mai mari decât PIB-ul. Circa 72% din PIB este utilizat pentru plata salariilor iar investițiile au fost reduse masiv. Noul guvern a utilizat un fond de 140 milioane de dolari „drepturi speciale de tragere” de la FMI pentru acoperirea deficitului bugetar și negociază în prezent obținerea unui împrumut, tot de la FMI, de 500 milioane \$.

Exporturile R. Moldova în anul precedent au fost de 1,2 miliarde USD iar banii trimiși în țară de cetățenii care muncesc în Europa, chiar în condițiile crizei financiare, au fost de 1,7 miliarde USD.

Societatea moldoveană s-a confruntat cu o situație dificilă și în ceea ce privește dezbaterile publice, informarea și comunicarea, până de curând neexistând decât televiziunea publică, aservită intereselor Partidului Comunist. Chiar în perioada vizitei delegației române s-a lansat la Chișinău Publika TV, un post de știri și business al Grupului Realitatea-Cațavencu, ajungându-se astfel la 4 posturi de televiziune, ceea ce va contribui la o mai bună diseminare a informației și la crearea unui spațiu de dezbateri publice democratice în rândul cetățenilor Republicii Moldova.

Transnistria: Poziția guvernului de la Chișinău este una a pașilor mici, de creștere a atractivității pentru cetățenii de dincolo de Nistru. Chiar dacă autoritățile de la Tiraspol au o poziție de tergiversare a oricăror negocieri, Moldova dorește reluarea negocierilor în formatul 5+2 și are nevoie de o Ucraină puternică, care să nu urmeze neapărat pozițiile rusești.

Este nevoie de investiții în regiune dar deocamdată contribuțiile financiare rusești depășesc de 20 de ori tot ce alocă R.Moldova și Uniunea Europeană împreună, Rusia acoperind în prezent 55-60% din necesitățile financiare ale regiunii. Guvernul de la Chișinău pregătește actualmente o „strategie națională de reintegrare” care să consolideze încrederea populației locale și să implementeze proiecte concrete, compatibile cu Uniunea Europeană și Parteneriatul Estic.

Cooperarea în domeniul educației: Gazdele au cerut sprijinul autorităților române pentru urgentarea procesului de recunoaștere a diplomelor, România stabilind cerințe mult mai dificile decât alte state europene. Absolvenții moldoveni nu-și pot continua studiile în România iar sistemul de legalizări este extrem de birocratic și se pierde astfel multe oportunități de lucru sau continuare a studiilor pentru cetățenii moldoveni. Parlamentarii din R.Moldova au subliniat că trebuie să facă o reformă și în domeniul cercetării, în prezent aceasta nefiind posibilă și în cadrul universităților.

Totodată, gazdele au solicitat sprijin pentru încheierea cât mai rapidă a unui **Acord interguvernamental în domeniul protecției sociale**, având în vedere numărul mare și previzibil în creștere al cetățenilor moldoveni care își găsesc de lucru în România.

Delegația Camerei Deputaților a subliniat în repetate rânduri consensul forțelor politice românești pentru sprijinul demersurilor europene ale Republicii Moldova și pentru dezvoltarea relațiilor bilaterale în toate domeniile.

Korodi Attila
Președinte

